

6. Үнэлгээний дэлгэрэнгүй тайлан

Хүснэгт 2. "Тавилга" ХК-ийн "Компанийн засаглалын кодекс"-ийн хэрэгжилтийн үнэлгээний дэлгэрэнгүй тайлан

Компанийн засаглалын үнэлгээний асуулга					
<p>Кодексийн хэрэгжилтийг олон улсад түгээмэл тогтсон "Хэрэгжүүл, эсвэл тайлбарла" гэсэн зарчмын дагуу тайлагнахдаа кодекст дурдсан зарчмын зүйл тус бүрээр биелүүлсэн эсэх, биелүүлээгүй бол яагаад биелүүлээгүй, түүнийг орлох бүтэц, зохион байгуулалтын ямар арга хэмжээ авсныг тайлбар хэсэгт нарийвчлан тайлбарлана.</p>					
<p>НЭГДҮГЭЭР ЗАРЧИМ. ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН БҮТЭЦ, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ</p> <p>Төлөөлөн удирдах зөвлөл нь олон талт ур чадвар, мэдлэг, туршлага, хараат бус байдал зэргийг зохистойгоор хангасан, алсын хараатай, бүтээлч, үр дүнтэй бүтэц байна</p>					
		Хэрэгжилт	Тайлбар	Оноо	Хувь
1	Компани нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн үйл ажиллагааны журмаар төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга, гишүүд, нарийн бичгийн даргын чиг үүрэг, хариуцлагыг нарийвчлан зохицуулна.	Хэрэгжсэн	Эдгээр албан тушаалтны хариуцах ажлын чиг үүрэг, хариуцлагыг журамд тусгасан.	2	100%
2	Компани нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнийг сонгон шалгаруулах, томилох асуудлыг тусгасан нэр дэвшүүлэх журам, залгамж халааны бодлогын баримт бичигтэй байна.	Хэсэгчлэн хэрэгжүүлсэн	ТУЗ-ийн гишүүнд нэр дэвшигчдийг сонгон шалгаруулах, томилох асуудлыг журамд тусгасан.	1.5	75%
3	Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүн бүрийн ажлын туршлага, ажилласан хугацаа, хараат бус байдал, хувьцааны эзэмшлийн хувь хэмжээ, хуралдаанд оролцсон ирц зэрэг мэдээллийг жилийн үйл ажиллагааны тайланд дэлгэрэнгүйгээр тусгаж, өөрийн цахим хуудсанд байршуулна.	Хэрэгжүүлсэн	Үйл ажиллагааны тайланд тусгасан ба вэб сайтад байршуулаагүй.	2	100%
4	Компани нь төлөөлөн удирдах зөвлөлийн болон түүний дэргэдэх хороодын бүтэц, бүрэлдэхүүний бодлогын баримт бичигтэй байх ба уг баримт бичигт гишүүний боловсрол, мэргэшил, ур чадвар, туршлагад тавигдах шаардлага болон хүйсийн тэнцвэр зэрэг асуудлыг тусгана.	Хэрэгжсэн	Компани нь ТУЗ болон түүний дэргэдэх хороодын бүтэц, журмыг боловсруулан баталсан.	2	100%
5	Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнийг анх томилогдоход чиглүүлэх сургалтыг зохион байгуулах ба ажил үүргээ гүйцэтгэхэд шаардлагатай ур чадвар, мэдлэг, мэдээллийг олгох, шинэчлэх сургалтад тогтмол хамруулна.	Хэсэгчлэн хэрэгжүүлсэн	Энэ асуулгад дурдсан үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхээр ажиллаж байгаа. ТУЗ-ийн гишүүд бүгд компанийн засаглалын сургалтад хамрагдсан.	1.5	75%
6	Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга нь ТУЗ-ийн үйл ажиллагааг зохистой явуулах асуудлаар ТУЗ-ийн даргаар дамжуулан хариуцлага хүлээнэ.	Хэрэгжсэн	ТУЗ-ийн нарийн бичгийн даргийн томилгоо болон түүний хэрэгжүүлэх ёстой үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэн ажиллаж байгаа.	2	100%
Дүн				11	91,6%

ХОЁР. ТУЗ-ИЙН ДЭРГЭДЭХ ХОРООД, ТЭДГЭЭРИЙН ЧИГ ҮҮРЭГ

ТУЗ нь өөрийн үйл ажиллагааг тодорхой чиг үүрэг хариуцсан өөрийн дэргэдэх хороодоор дамжуулан хэрэгжүүлж, эцсийн хариуцлагыг хүлээнэ

7	ТУЗ-ийн дарга болоод ТУЗ-ийн гишүүдийн олонх нь хараат бус гишүүн байхыг зорино.	Хуульд заасны дагуу хэрэгжсэн	Цаашид энэ асуулгад заасны дагуу байхаар ажиллаж байна.	2	100%
8	ТУЗ-ийн дэргэдэх аудитын хороо нь үйл ажиллагааны журам аудитын бодлогын баримт бичигтэй байна. Аудитын хорооны дарга нь ТУЗ-ийн дарга бус байна. Аудитын хорооны хуралд компанийн гүйцэтгэх удирдлага болон ажилтнууд гагцхүү тус хорооны хүсэлтээр оролцоно.	Хэрэгжсэн	Аудитын хорооны дарга нь ТУЗ-ийн хараат бус гишүүн хэрэгжүүлдэг. Хорооны тусгайлсан журмыг боловсруулан баталсан.	2	100%
9	ТУЗ-ийн дэргэдэх цалин урамшууллын хороо нь цалин, урамшууллын үйл ажиллагааны журам, цалин урамшууллын бодлогын баримт бичигтэй байна. Цалин урамшууллын хорооны дарга нь ТУЗ-ийн дарга бус, мөн хараат бус гишүүн байна. Цалин урамшууллын хорооны хуралд гүйцэтгэх удирдлага гагцхүү хорооны хүсэлтээр оролцоно.	Хэрэгжсэн	Цалин урамшууллын хорооны даргын албан тушаалыг ТУЗ-ийн гишүүн хэрэгжүүлдэг. Хорооны тусгайлсан журмыг боловсруулан баталсан.	2	100%
10	ТУЗ-ийн дэргэдэх нэр дэвшүүлэн хороо нь үйл ажиллагааны журам, залгамж халааны бодлогын баримт бичигтэй байна. Нэр дэвшүүлэх хорооны дарга нь ТУЗ-ийн дарга бус, мөн хараат бус гишүүн байна.	Хэрэгжсэн	Нэр дэвшүүлэх хорооны даргын албан тушаалыг ТУЗ-ийн гишүүн хэрэгжүүлдэг. Хорооны тусгайлсан журмыг боловсруулан баталсан. Мөн залгамж халааны бодлогын баримт бичигтэй болохоор ажиллаж байна.	2	100%
11	ТУЗ нь өөрийн дэргэд бусад чиг үүрэг бүхий байнгын болон түр хороог байгуулж болно. ТУЗ-ийн дэргэдэх хороод бүгд үйл ажиллагааны журам, заавартай, чиг үүргээ хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай мэдлэг, ур чадвар, ажлын туршлага бүхий бүрэлдэхүүнтэй байна.	Хэрэгжсэн	Манай компани хуульд заавал байхаар заасан 3 хороог байгуулан ажиллуулж байна.	2	100%
Дүн				10	100%

ГУРАВ. ТАЙЛАГНАЛ, МЭДЭЭЛЛИЙН ИЛ ТОД БАЙДАЛ

ТУЗ нь санхүүгийн болон санхүүгийн бус тайлагнал, мэдээллийн илү тод байдлын үнэн, бүрэн, тэнцвэрт байдлыг хангана

12	ТУЗ нь компанийн мэдээллийн ил тод байдал, тайлагналын журмыг баталж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.	Хэрэгжүүлэх ажлыг эхлүүлсэн	Тусгайлсан журам байхгүй.	0.5	25%
13	ТУЗ нь энэхүү кодекст заасан засаглалын баримт бичиг, дүрэм, журам, зааврыг цахим хуудсаараа дамжуулан олон нийтэд хүргэнэ.	Хэрэгжүүлэх ажлыг эхлүүлсэн	Кодекст заасан дүрэм, журам байхгүйг нь шинээр боловсруулах ажлыг эхлүүлэхээр хэлэлцэж байна.	1	50%
14	Санхүүгийн болон санхүүгийн бус тайлагнал нь тэнцвэртэй, тодорхой, бодит байна. Санхүүгийн бус тайлан нь хүрээлэн буй орчин, нийгэм, эдийн засгийн хүрээнд компанийн тогтвортой үйл ажиллагаанд нөлөөлж болзошгүй хүчин зүйлс, эрсдэл, компанийн үйл ажиллагааны зорилго, зорилтууддаа хүрсэн эсэхийг үнэлсэн мэдээлэл байна.	Хэрэгжсэн	Санхүүгийн болон санхүүгийн бус тайлагналыг тухай бүрт гарган ажиллаж байна.	2	100%

Дүн			3.5	58%	
ДӨРӨВ. АУДИТ, ХЯНАЛТЫН ТОГТОЛЦОО					
ТУЗ нь аудит, хяналтын тогтолцооны хараат бус, үр дүнтэй байдлыг хангана					
15	ТУЗ нь аудитын хорооны үйл ажиллагааны журамд хөндлөнгийн аудитортой харьцах, түүнийг хуульд заасан чиг үүргээ саадгүй гүйцэтгэх нөхцөл боломжоор хангах талаар тусгаж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.	Хэрэгжсэн	Компани нь жил бүр Санхүүгийн зохицуулах Хороонд бүртгэлтэй аудитын компаниар санхүүгийн тайланд аудит хийлгэх үүргээ биелүүлж ажиллаж байна. Компанийн дүрэмд энэ талаар зарим нэг заалт байгаа. Аудитын хорооны ажиллах тусгайлсан журмыг боловсруулан баталсан.	2	100%
16	Хөндлөнгийн аудитор нь хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хуралд оролцож, аудиттай холбоотой асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдэд мэдээлэл өгдөг байна.	Хэсэгчлэн хэрэгжсэн	Компанийн ХЭХ-д компанийн ерөнхий нягтлан бодогч аудитын дүгнэлтийг таниуулдаг. Аудитын хувьд дүгнэлт болон санхүүгийн үр дүнг цаасаар ирүүлэн хувьцаа эзэмшигчдийг мэдээллээр хангаж байна.	1.5	75%
17	Дотоод аудитын тогтолцоо, түүний бүтэц, зохион байгуулалт, чиг үүрэг, тэдгээрт орсон өөрчлөлтийн талаарх мэдээллийг компанийн үйл ажиллагааны тайлан болон цахим хуудсаар олон нийтэд тухай бүрт мэдээлнэ.	Хэрэгжүүлэх ажлыг эхлүүлсэн	Компанийн зохион байгуулалтын бүтэцэд дотоод хяналтын нэгж байгуулан ажиллах тухай хэлэлцэж байгаа.	0.5	25%
Дүн			4	67%	
ТАВ. ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА					
ТУЗ нь эрсдэлийн удирдлага болон комплайнсын хяналтыг зохистой байдлаар, хараат бусаар зохион байгуулж, тэдгээрийн үр дүнтэй байдалд тогтмол хяналт тавина					
18	Компани нь эрсдэлийн удирдлагын заавар болон бүтэцтэй байх ба эрсдэлийн удирдлагын үйл ажиллагааны үр дүн, хараат бус байдалд ТУЗ хяналт тавина.	Хэрэгжүүлэх ажлыг эхлүүлсэн	Компани нь эрсдэлийн удирдлагын хороо байгуулан ажиллах нөхцөл бүрдээгүй байгаа бөгөөд эрсдэлийн удирдлагын хороо, түүний үйл ажиллагааны журам гаргах тухай хэлэлцэж байгаа.	0.5	25%
19	ТУЗ нь дэргэдээ эрсдэлийн удирдлага хариуцсан хороотой байхыг зорих ба уг хороо нь гурваас доошгүй тооны гишүүнтэй, дарга болон гишүүдийн олонх нь хараат бус гишүүн байна. Эрсдэлийн хорооны үйл ажиллагааны журам, бүтэц, бүрэлдэхүүнийг компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайлан болон цахим хуудсаар дамжуулан нийтэд мэдээлж, тус хорооны хурлын ирц, хуралдсан асуудал, давтамжийн талаар тогтмол тайлагнана.	Хэрэгжүүлэх ажлыг эхлүүлсэн	Компани нь эрсдэлийн удирдлагын хороо байгуулан түүний үйл ажиллагааны журам гаргах тухай хэлэлцэж байгаа.	0.5	25%
20	Компанийн үйл ажиллагаанд байгал орчин, нийгмийн хариуцлага, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын эрсдэл байгаа эсэхийг үнэлэн нийтэд мэдээлж, тэдгээр эрсдэлийг хэрхэн удирдаж буйгаа тайлбарлана.	Хэсэгчлэн хэрэгжсэн	Энэхүү асуудлын талаар компани дээр үүсч болзошгүй эрсдэлийг үнэлэх аргачлалыг боловсруулж, мөрдөх ажлыг зохион байгуулахаар төлөвлөж байна.	1.5	75%
21	Компани нь комплайнсын хяналтын заавар болон бүтэцтэй байх ба комплайнсын хяналтын хэрэгжилтийн үр дүн, хараат бус байдалд ТУЗ хяналт тавина.	Хэрэгжүүлэх ажлыг эхлүүлсэн	Компани нь эрсдэлийн удирдлагын хороо байгуулан түүний үйл ажиллагааны журам гаргах тухай хэлэлцэж байгаа.	0.5	25%
Дүн			3	38%	

ЗУРГАА. ЭРХ БҮХИЙ АЛБАН ТУШААЛТНЫ ЦАЛИН УРАМШУУЛАЛ

Эрх бүхий албан тушаалтны цалин, урамшууллын хэмжээ нь компанийн алсын хараа, онцлогт тохирсон, шударга, ил тод байна.

22	ТУЗ-ийн гишүүний цалин, урамшууллын хэмжээ, олгох хэлбэр, давтамжийг хувьцаа эзэмшигчийн хурлаар ил тод хэлэлцэж батална.	Хэрэгжсэн	ТУЗ-ийн гишүүдийн цалингийн хэмжээг ХЭХ-аар хэлэлцдэг.	2	100%
23	Компани нь цалин, урамшууллын хэмжээг тогтоох үндэслэл болсон ажил үүргийн бүрдэл хэсгүүд, ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх шалгуурыг цалин, урамшууллын бодлогын баримтад тусгана.	Хэсэгчлэн хэрэгждэг	Одоо компанийн хэмжээнд эрх бүхий албан тушаалтны цалин урамшууллын асуудлыг “Компанийн дүрэм”-д заасны дагуу хэрэгжүүлж байгаа. Мөн энэ онд цалин урамшууллын хороо байгуулан холбогдох журмыг хэлэлцэн баталсан.	2	100%
24	Компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланд гүйцэтгэх удирдлагын үндсэн цалин, шагнал бусад урамшууллыг олгох гүйцэтгэлийн шалгуурыг тусгана.	Хэрэгжсэн	Компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланд Гүйцэтгэх удирдлагын цалин, урамшууллын төсвийг нийтэлсэн болно.	2	100%
Дүн				6	100%

ДОЛОО. ОРОЛЦОГЧ ТАЛУУДЫН ЭРХ АШИГ

Компанийн үйл ажиллагаанд оролцогч талуудын эрх ашгийг хүндэлнэ.

25	Компани нь ТУЗ-аас баталсан бусад оролцогч талуудтай харилцах, хамтран ажиллах талаар бодлогын баримт бичигтэй байна. ТУЗ болон гүйцэтгэх удирдлага нь оролцогч талуудын эрх ашгийг хүндэтгэн, тэдэнтэй хамтран ажиллах байгууллагын соёлыг төлөвшүүлнэ.	Хэсэгчлэн хэрэгждэг	Цаашид энэхүү асуулгад заасан асуудлыг бодлогын баримт бичиг боловсруулан ажиллахаар хэлэлцэж байна.	1	50%
26	Компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланд оролцогч талуудтай хамтран ажиллахдаа ямар асуудалд голчлон анхаарч, ямар стратеги баримтлан хэрхэн хэрэгжүүлж ажилласан талаар тусгана.	Хэрэгжсэн	Компанийн жилийн үйл ажиллагааны тайланд тусгагдсан байгаа.	2	100%
27	Оролцогч талуудтай хамтран ажиллах, мэдээлэл солилцох, харилцах зорилгоор компанийн цахим хуудсыг үр дүнтэйгээр ажиллуулна.	Хэрэгжсэн	Компанийн цахим хуудсыг шинэчлэн ажиллуулж байна.	2	75%
28	Компанийн ажилтнуудын санал, хүсэлт, гомдлыг хүлээн авч шийдвэрлэх дотоод журам, нийгмийн асуудлыг шийдэх, мэргэжил дээшлүүлэх дотоод журам, ажлын төлөвлөгөөтэй байна.	Хэрэгжсэн	Компанийн ажилчдын нийгэмд тулгарч буй асуудлыг хэлэлцэн шийдэж, мэргэжил дээшлүүлэх ажлыг хийж байгаа.	2	100%
Дүн				7	88%

НАЙМ. КОМПАНИЙН СОЁЛ

ТУЗ-ийн гишүүд компанид бизнесийн ёс зүйн өндөр хэм хэмжээг тогтоож, өөрсдөө манлайлан гүйцэтгэх удирдлага, ажилтнуудад мөрдлөгө болгоно

29	Компанийн үнэт зүйлс, алсын харааг оновчтой тодорхойлж, хууль ёсны, ёс зүйтэй, хариуцлагатай үйл ажиллагаа явуулах зорилгоор ТУЗ нь ёс зүйн дүрмийг батлан, нийтэд мэдээлж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.	Хэсэгчлэн хэрэгждэг	Компанийн дүрэмд энэ талаар зарим нэг заалт байгаа. Цаашид энэхүү асуулгад заасан ёс зүйн дүрмийг боловсруулан ажиллахаар төлөвлөж байна.	1.5	75%
30	Аливаа хууль бус үйлдэл болон ёс зүйн зөрчлийг ТУЗ, эсвэл түүний дэргэдэх холбогдох хороонд мэдээлэх “шүгэл үлээгчийн” тогтолцоотой байна.	Хэрэгжүүлэх ажлыг эхлүүлэхээр ажиллаж байгаа	Хяналтын механизмыг бий болгох талаар хэлэлцэн шийдвэрлэх болно.	0.5	25%

31	Ёс зүйн дүрмээр авлига, албан тушаалын гэмт хэргээс ангид байх болон улс төрийн үйл ажиллагааг дэмжих, /дэмжихгүй байх/ хандив өргөх/өргөхгүй байх/ талаар зохицуулна.	Хэрэгжсэн	Компанийн дүрэмд энэ талаар зарим нэг заалт байгаа.	2	100%
Дүн				4	67%
ЕС. ХУВЬЦАА ЭЗЭМШИГЧДИЙН ЭРХ					
Компани болон ТУЗ нь хувьцаа эзэмшигчдийн эрхийг хүндэтгэн тэгш хандаж, мэдээлэл авах болон эрхээ хэрэгжүүлэх бололцоогоор бүрэн хангана					
32	Компани оролцогч талуудад өөрийн үйл ажиллагаа, санхүүгийн байдал, засаглалын бүтэц, зохион байгуулалт, гүйцэтгэлийн үр дүнгийн талаарх мэдээллийг цахим хуудсаараа тухай бүр хүргэнэ.	Хэрэгжсэн	Компанийн цахим хуудсыг шинэчлэн ажиллуулж байна.	2	100%
33	Компани хөрөнгө оруулагчидтай харилцах хөтөлбөртэй байх ба хөрөнгө оруулагчидтай харилцах, мэдээлэл солилцох цахим сувгийг хөгжүүлнэ.	Хэрэгжсэн	Компанийн цахим хуудсыг шинэчлэн ажиллуулж байна. Хөрөнгийн биржийн сайтад мэдээ мэдээллийг цаг тухай бүрт оруулж байгаа.	2	100%
34	Компани хувьцаа эзэмшигчийн хувьцаа эзэмшигчдийн хуралд оролцох, санал гаргах, санал өгөх, мэдээлэл авах зэрэг хууль ёсны эрхээ хэрэгжүүлэх бололцоо, нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	Хэрэгжүүлсэн	Хуульд заасны дагуу хурлын саналыг авдаг ба хурлыг зохион байгуулдаг. Мэдээ мэдээллийн бүхий л хэрэгслээр хурлын тухай мэдээллийг хүргэдэг.	2	100%
35	Компанийн үйл ажиллагааны чиглэл, өмчлөлийн бүтэцтэй холбоотой асуудлаар хувьцаа эзэмшигчдийн санал өгөх эрхээ хэрэгжүүлэхэд нь онцгойлон анхаарна.	Хэрэгжсэн	Хууль болон дүрэм журмын дагуу ажиллаж байгаа.	2	100%
36	Компани болон хувьцаа эзэмшигчдийн нийтлэг ашиг сонирхол зөрчигдөхөөс сэргийлэх зорилгоор сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийх журамтай байх ба түүний хэрэгжилтийг нийтэд мэдээлнэ.	Хэрэгжсэн	Компанийн тухай хууль болон компанийн дүрэмд заасны дагуу сонирхлын зөрчилтэй хэлцэл хийгдэж холбогдох тогтоол шийдвэрийг гаргана.	2	100%
Дүн				10	100%
Нэгдсэн дүн				58.5	81.25%

Тайланг хянасан: ТУЗ-н дарга

Бэлтгэсэн: ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга *Баяржаргал* Х.Баяржаргал

